

L U G N Å S

Cykla till Qvarnstensgruvan

Det finns olika sätt att uppleva ett landskap. Om du väljer att cykla tar du dig tiden och ger dig själv möjligheten att stanna på flera intressanta platser.

Lugnåberget

Lugnåberget är ett platåberg och det minsta och nordligaste i Västergötland. Runt om berget har människans flit satt sina spår och landskapet har blivit präglad av människans verksamhet. Här har under 800 år tillverkats kvarnstenar. Kvarnstenstillverkningen påbörjades enligt traditionen redan på medeltiden av cisterciensmunkar. Som mest tillverkades närmare 2000 kvarnstenar per år.

En stor del gick på export till Europa och Afrika. Stenbrotten längs bergets sluttningar kallas "fjäll". Här högg man fram kvarnstenar ur den för ändamålet mycket lämpade gnejsen. Efter första världskriget kom konstgjorda kvarnstenar som började konkurrera ut de handgjorda naturstenarna. Den sista kvarnstenen högg ut 1919.

En av gruvorna finns idag att besöka. Under säsong finns det möjlighet att följa med en guide in i gruvan. Här finns även ett litet museum och ett mindre café som serverar kaffe, kakor och glass.

Klosterängens naturreservat

På platåbergets sluttningar finns lövskogar som ibland bildar rena lundar, många av dem igenvuxna slätterängar. På Lugnåbergets västsida finns rester av sådan lundvegetation, främst i Klosterängen. Det sägs att det fanns ett cisterciens kloster här på 1100-talet som senare flyttades till Varnhem.

Klosterkällan är en sägenomspunnen källa, mitt i Klosterängen. Vanligaste trädslag i Klosterängen är ek.

Öppettider 2010
1 maj - 27 juni: lör & sön 12-17
28 juni - 15 aug: alla dagar 12-17

Entré
40 kr/person. Gratis under 12 år
i målsmans sällskap.

Öppet året om för grupper.
Lägsta gruppris 600 kr.

Tfn: 0501-40686
www.qvarnstensgruvan.se

Detaljerad beskrivning av turen

Från Mariestad 18,4 km

Du startar i gästhamnen och följer hamngatan längs med ån tills du kommer till en korsning. Här svänger du höger över Marieholmsbron. På vänster sida ligger ön Marieholm med Residens och Vadsbo museum. Mariestad har varit residensstad sedan 1660 med Marieholm som residenssäte. Detta upphörde 1998 då det nya storlänet Västra Götaland bildades.

Nu följer du Marieforsleden drygt 1 km, observera att det finns en cykelbana till höger om bilvägen. När du ser Nettobutiken svänger du höger. 400 meter senare svänger du vänster mot Rödjan. Efter ytterligare ca 2 km tar du höger i korsningen. Du ska nu följa den mindre bilvägen i nästan 7 km. Lägg märke till den vackra oxelallén som du cyklar igenom!

När du kommer fram till Björsäter tar du vänster i korsningen och cyklar vidare genom Björsäters by. Efter Björsäter följer Lugnås. Du cyklar igenom Lugnås samhälle, över järnvägen och sedan under E20 via en cykeltunnel. Det är ca 2 km från Björsäter till Lugnås. I Lugnås kan du välja att äta lunch på E3 Baren eller köpa med dig matsäck för att äta på vägen.

När du cyklat under E20 följer du vägen ca 2 km tills du kommer till Kvarnstenstorget. Härifrån utgår Stenhuggarstigen.

Du cyklar nu uppför Lugnåsberget så det kommer nog att kännas i benen!

Du fortsätter att cykla landsvägen rakt fram och kommer till Lugnås kyrka efter ca 2 km. Nu har du ytterligare 2 km kvar. Följ vägen tills du ser skyltarna mot Qvarnstensgruvan. Sväng vänster och följ sedan skyltningen fram till parkeringen. Parkera cykeln och gå sista biten genom fårhagarna några hundra meter.

Till Mariestad 19,2 km

När du ska tillbaka till Mariestad igen, har vi valt en annan väg åt dig. Cykla först ut till den större vägen och ta vänster. Nu cyklar du nerför berget. Efter ca 5 km kommer du fram till väg 26 som du korsar. Framför dig ser du snart Stora Eks herrgård.

Fortsätt landsvägen mot Mariestad, vänster innan Stora Eks herrgård. Efter 5 km är du framme i Kjeckestad.

Cykla vidare mot Mariestad, sväng vänster i nästa korsning. Efter ytterligare 1 km korsar du väg 26 och fortsätter mot Karleby. Redan efter 500 m svänger du höger in på Hindsbergsvägen och cyklar ca 2 km. Du cyklar över E20 och korsar järnvägen innan du tar höger i nästa korsning. Vill du besöka Leksbergs kyrka gör du en liten avstickare här.

Efter besöket i kyrkan fortsätter du 300 m och svänger sedan vänster in på Leksbergsvägen. Du cyklar sedan vidare i drygt 1 km och tar därefter höger i nästa korsning. Efter 100 m tar du vänster, notera att det nu finns en cykelbana på höger sida. Efter ca 3 km är du tillbaka i gästhamnen. Nu kan det vara riktigt gott att sätta sig på bryggan och äta en välförtjänt glass.

Björsäter är en radby som ligger på en rullstensås. Kyrkan har ursprung från medeltiden. På 1700- och 1800-talen ändrades kyrkans utseende vid flera stora ombyggnationer.

Stenhuggarstigen är en väl skyltad vandringsled som går genom växlande natur och kulturmarker. Skyltar längs stigen berättar om gamla stenbrott, byplatser, växt och djurliv.

Stora Eks herrgård är ett av de främsta exemplen på den gustavianska tidens arkitektur. Idag är den i privat ägo.

Karleby by är en mycket väl bevarad så kallad rundby. Här finns gårdsbebyggelse från tiden kring laga skifte 1856 på i stort sett samma tomter som före skiftet, gamla vägar och jordbruksmarker med stenmurar.

Leksbergs kyrka har sitt ursprung i tidig medeltid. Kyrkans inre präglas av 1700- talets ombyggnad och är i barockstil.

För tips på fler trevliga cykelturer eller andra aktiviteter kontakta Mariestads turistbyrå:

Tfn: 0501-75 58 50
turistbyran@mariestad.se